

INFORMACJA OPISOWA **do projektu budżetu Miasta i Gminy Sępólno na 2016 r.**

Projekt budżetu miasta i gminy Sępólno został opracowany na podstawie aktualnego stanu prawnego tj. :

1. Ustawy o finansach publicznych
2. Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego
3. Założeń do projektu budżetu państwa na rok 2016 –prognozy wzrostu cen towarów i usług oraz wynagrodzeń
4. Informacji Ministra Finansów o rocznych planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej na 2016 rok oraz o planowanej kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiącego dochód budżetu państwa
5. Informacji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-I.3110.22.2015 z dnia 21 października 2015 r. o wstępnej kwocie dochodów budżetowych i dotacji celowych z budżetu państwa na rok 2016.
6. Uchwały Rady Miejskiej w Sępólnie Nr XI/73/11 z dnia 30 września 2011 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej
7. Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku rolnym i leśnym
8. Informacji z Krajowego Biura Wyborczego o wysokości dotacji celowej na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej na rok 2016.

DOCHODY :

Projekt budżetu po stronie dochodów zamyka się kwotą 23.275.619,58 zł, co stanowi 93,9% roku bazowego.

Na podstawie informacji otrzymanej od Ministra Finansów (pismo Nr ST3.4750.132.2015) przyjęto wpływy do budżetu z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 1.951.598,00 zł.

Planowana kwota subwencji ogólnej :

- część wyrównawcza – 3.744.898,00 zł, z tego:
 - kwota podstawowa –2.424.166,00 zł – jest to kwota przeznaczona dla gmin, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca jest niższy od 92% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju,
 - kwota uzupełniająca – 1.320.732,00 zł – przeznaczona dla gmin, w których gęstość zaludnienia w gminie ustalona na 31 grudnia 2014 r. jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju (w gminie Sępólno przy liczbie mieszkańców na 31 grudnia 2014 r. wynoszącej 6 542 osób, średnia gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 26,55 osób wobec średniej gęstości zaludnienia w kraju wynoszącej 123,06 osób),
- część oświatowa – 4.827.834,00 zł,
- część równoważąca – 311.072,00 zł
- dochody z tytułu podatku rolnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę skupu żyta w wysokości 53,75 zł za 1 q,
- dochody z tytułu podatku leśnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę sprzedaży drewna w wysokości 191,77 za 1 m³,

- pozostałe dochody przyjęto na podstawie wykonania roku bazowego z zastosowaniem prognozowanego wskaźnika wzrostu cen w roku planowanym oraz w oparciu o przewidywane wpływy.

Planowane dochody z tytułu udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych przewidziane w kwocie 1.951.598,00 zł zostały obliczone wg udziału w wysokości 37,79%. Przekazana informacja o kwocie nie ma jednak charakteru dyrektywnego, a jedynie informacyjno – szacunkowy, ponieważ dochody podatkowe planowane są w budżecie państwa na podstawie szacunków i prognoz. Planowane wpływy z podatku rolnego i od nieruchomości obejmują podatek za rok 2016 oraz windykację zaległości podatkowych z tych tytułów.

Dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zostały przyjęte do budżetu w kwotach przyznanych na rok 2016, tj. w wysokości 3.979.088,00 zł, w tym na prowadzenie spraw z zakresu ewidencji ludności, rejestracji stanu cywilnego oraz dokumentów tożsamości – 32.244,00 zł, na prowadzenie spraw związanych z ewidencją działalności gospodarczej – 544,00 zł, na zadania związane z gotowością struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa – 600,00 zł, na zadania z zakresu pomocy społecznej – 3.944.350,00 zł oraz na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców – 1.350,00 zł.

Dotacje na zadania własne zostały wstępnie przyznane przez Wojewodę w wysokości 674.681,00 zł.

W planie dochodów budżetu ujęto przewidywaną dotację przedszkolną w kwocie **1.305,00 zł** na przedszkolaka – łącznie 161.820,00 zł – wg wyliczeń z poszczególnych szkół.

Jest to dotacja na dzieci z oddziałów przedszkolnych – 68 dzieci – dotacja – 88.740,00 zł, na dzieci w przedszkolu – 25 dzieci – dotacja 32.625,00 zł i na dzieci w punktach przedszkolnych – 31 dzieci – dotacja – 40.455,00 zł.

Przyznana wstępnie część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2016 w wysokości 4.827.834,00 zł, jest **wyższa** od subwencji za rok 2015 o kwotę **1.030,00 zł**.

Przyczyną tego jest fakt, iż liczba uczniów w naszej gminie systematycznie spada, natomiast liczba nauczycieli nie maleje, praktycznie więc już od kilku lat nie ma środków na utrzymanie w pełnym zakresie wszystkich szkół.

Wydatki wszystkich jednostek organizacyjnych na przyszły rok zostały przez to bardzo ograniczone. Brak również środków na pozostałe zadania, choćby z zakresu opieki społecznej, gdzie zadań przybyło, a środków nie.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej na rok 2016 jest **wyższa** w stosunku do roku 2015 o kwotę **591.487,00 zł**. W poprzednich 2 latach kwota subwencji wyrównawczej była niższa w stosunku do roku poprzedniego, co miało związek z obniżeniem ceny żyta do wyliczenia podatku rolnego.

Ponieważ cena żyta do podatku rolnego jest teraz wyliczana z 11 kwartałów, a więc jest na wyrównanym poziomie, nie należy się spodziewać w przyszłych latach znaczących wzrostów subwencji. Oznacza to, że bez znacznego obniżenia wydatków rządu ok. miliona zł, nie będzie pieniędzy na właściwe funkcjonowanie gminy.

Cena żyta do podatku rolnego na rok 2016 spadła z kwoty 61,37 zł do kwoty 53,75 zł. Oznacza to dla budżetu gminy dalszy spadek dochodów. Natomiast wydatki, zwłaszcza te oparte na regule kosztowej, mają zawsze tendencję rosnącą.

Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego zostały zaplanowane w kwocie 265.000,00 zł. Są to dochody majątkowe, zbliżone wielkością do dochodów osiągniętych z

tego tytułu w poprzednich latach. Planuje się uzyskanie dochodów ze sprzedaży nieruchomości oraz ze sprzedaży złomu, w związku z rozbiórką pieców. Ogółem dochody majątkowe wynoszą 2.292.542,00 zł, natomiast dochody bieżące – 21.575.292,00 zł.

Zaplanowano dochody i wydatki związane z realizacją projektów realizowanych z udziałem środków unijnych. Projekty wymienione są w Załączniku Nr 4 do budżetu i dotyczą wyłącznie inwestycji. Są to projekty nowe i w związku z tym będą składane wnioski do Urzędu Marszałkowskiego. Koszt ich realizacji w roku 2015 wyniesie łącznie 3.051.451,00 zł.

Dochody bieżące to przede wszystkim wpływy z podatków i udziałów w podatkach od osób fizycznych i prawnych.

Zaplanowano również wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Dz. 900 90002 § 0490.

Zaplanowane dochody bieżące są wyższe od zaplanowanych wydatków bieżących, zgodnie z art. 242 Ustawy o finansach publicznych. Różnica wynosi 450.682,26 zł.

WYDATKI:

Planowane wydatki na rok 2016 wynoszą 25.262.268,50 zł, i zakładają zmniejszenie w stosunku do roku 2015 o **2,9%**.

Przy projektowaniu wydatków budżetu miasta i gminy przyjęto następujące założenia :

- na podstawie Zarządzenia Burmistrza Nr 86/15 założono utrzymanie wydatków bieżących na poziomie roku 2015,
- fundusz wynagrodzeń pracowników samorządowych pozostawiono bez zmian,
- wynagrodzenia dla nauczycieli pozostawiono w dotychczasowej wysokości ,
- przyjęto wysokość składek na Fundusz Pracy – 2,45% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne,
- wielkość funduszu nagród w jednostkach organizacyjnych przyjęto do wysokości 1% planowanego funduszu płac,
- zaplanowano wysokość środków na kształcenie i doskonalenie nauczycieli wynoszącą 1% planowanego funduszu płac nauczycieli.

Powyższe założenia dotyczące wzrostu wydatków bieżących uległy następnie korekcie z uwagi na konieczność zmniejszenia wydatków bieżących związaną ze zbyt niskimi dochodami bieżącymi.

W ogólnej kwocie wydatków wydatki bieżące stanowią 83,6%, a wydatki majątkowe 16,4%. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowią – 36,5% ogółu wydatków, dotacje na zadania bieżące – 3,5% i obsługa długu publicznego – 1,3%.

Wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w 2015 r. wyniosą 4.137.658,76 zł, w tym wydatki inwestycyjne w kwocie 4.112.658,76 zł. W wydatkach inwestycyjnych zawarte są wydatki na programy finansowane z udziałem środków unijnych - 3.051.451,00 zł.

Wydatki inwestycyjne wymienione są szczegółowo w Zał. Nr 3 do projektu.

Oprócz wydatków inwestycyjnych zaplanowano wydatki majątkowe.

Zaplanowano dotację majątkową dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Usług Komunalnych w Sępopolu w wysokości 5.000,00 zł na wykonanie ekspertyzy dotyczącej wieży ciśnień w Sępopolu pod kątem ewentualnego remontu wieży.

W wydatkach bieżących zaplanowano obowiązkową wpłatę na rzecz Izby Rolniczej w wysokości 2% przewidywanych wpływów z podatku rolnego – kwotę 49.204,00 zł.

Na drogi gminne przeznaczono 2.032.788,60 zł, w tym na bieżące wydatki – 161.472,49 zł, (w tym: częściowe finansowanie z Funduszu Sołeckiego).

Zaplanowano przebudowę przepustu okularowego na rzece Mamlak w Lwowcu – kwota wg kosztorysu – 361.000,00 zł, z dofinansowaniem z Samorządu Województwa w wysokości 50% kosztów, ale nie więcej niż 100.000,00 zł.

Zaplanowano remonty dróg lokalnych w kwocie 43.000,00 zł, jak w zał. Nr 3.

Planuje się wykonanie przebudowy drogi gminnej w Wiatrowcu wraz z budową kanalizacji deszczowej, z dofinansowaniem ze środków unijnych oraz remont modernizacyjny drogi gminnej od cmentarza do Smolanki.

Ponadto wydatki na utrzymanie dróg znajdują się w zaplanowanej dotacji na ten cel dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Usług Komunalnych.

Na Gospodarkę Mieszkaniową zaplanowano 400.042,00 zł, w tym dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Usług Komunalnych w wysokości 298.212,00 zł.

Dotacja dla Zakładu jest przeznaczona na wyrównanie do kosztów utrzymania i remontów bieżących administrowanych mieszkań komunalnych – kwota 203.212,00 zł, na dopłatę do kosztów utrzymania cmentarza (w tym: wywozu nieczystości stałych) – kwota 32.000,00 zł oraz na dopłatę do kosztów utrzymania dróg, w tym oczyszczania, odśnieżania i utrzymania zieleni – kwota 63.000,00 zł.

W zakresie gospodarowania gruntami i nieruchomościami przewidziano wydatki w kwocie 41.030,00 zł.

Wydatki na Administrację Publiczną w wysokości 2.746.965,00 zł dotyczą wydatków w ramach zadań zleconych i własnych.

Zadania zlecone związane są z funkcjonowaniem Urzędu Stanu Cywilnego i ewidencją ludności, na które przyznano dotację w kwocie 33.388,00 zł.

Zadania własne to wydatki dotyczące obsługi Rady Miejskiej, funkcjonowania Urzędu, promocji miasta i gminy oraz pozostałe wydatki, w tym: diety dla sołtysów oraz składki członkowskie dla Stowarzyszenia Euroregion „Bałtyk”, Lokalnej Grupy Działania „Barcja”, dla Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich oraz składki związane z przystąpieniem do sieci miast Cittaslow.

W planie wydatków Urzędu znajdują się dodatkowo wydatki związane z wynagrodzeniami prowizyjnymi dla sołtysów i inkasentów oraz innymi kosztami obsługi poboru podatków.

Zaplanowane koszty osobowe i materiałowe nie pokrywają całości koniecznych wydatków, w związku ze wspomnianym wyżej brakiem dochodów.

W wydatkach inwestycyjnych zaplanowano zakup sprzętu komputerowego dla Urzędu w kwocie 10.000,00 zł, w ramach wymiany zużytego sprzętu.

Planowane wydatki na Ochotniczą Straż Pożarną wynoszą 495.885,00 zł i są przeznaczone na wypłatę diet dla strażaków za udział w akcji gaśniczej i udział w szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, na zakup paliwa i części do samochodów strażackich oraz sprzętu gaśniczego a także na ubezpieczenie samochodów i strażaków.

Planuje się również rozbudowę remizy strażackiej w Judytach.

Wydatki przewidziane w wysokości 318.533,00 zł na obsługę długu publicznego są związane z opłatą prowizji i odsetek od zaciągniętych i zaplanowanych kredytów i pożyczek.

Planuje się zaciągnięcie 1.081.580,00 zł pożyczki na zadania inwestycyjne, która będzie spłacona po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji, tj. w roku 2017. Niemniej jednak koszty odsetek już w roku ubiegłym spadły, w związku z obniżeniem stóp procentowych przez Narodowy Bank Polski.

Wydatki na Oświatę i Wychowanie znajdują się w dwóch działach: Oświata i Wychowanie i Edukacyjna Opieka Wychowawcza.

Łącznie wydatki oświatowe wyniosą 9.475.551,20 zł, i będą sfinansowane subwencją oświatową, dotacjami i środkami własnymi.

Udział subwencji w ogólnych wydatkach na oświatę wynosi 4.827.834,00 zł tj. 51,0% i systematycznie spada.

Przewidziano wydatki na remonty w szkołach w kwocie 66.400,00 zł.

Na sport szkolny rozdz. 80195 przeznaczono kwotę 6.700,00 zł.

W ramach wydatków na oświatę wprowadza się dofinansowanie doksztalcania i doskonalenia nauczycieli w kwocie 38.056,00 zł.

W wydatkach na oświatę zaplanowano zwrot dotacji dla Miasta Bartoszyce i Miasta Olsztyn w kwocie 25.000,00 zł za dzieci z naszej gminy uczęszczających do przedszkola niepublicznego i integracyjnego.

Wydatki rzeczowe na oświatę zostały ograniczone w planie budżetu z uwagi na brak środków.

Subwencja oświatowa na rok 2016 pokrywa tylko część wydatków na szkoły i gmina musi dokładać z budżetu znaczne kwoty. Odbywa się to kosztem wydatków rzeczowych. Kolejnym problemem jest zmniejszająca się liczba uczniów, która powoduje, że małe szkoły stają się coraz droższe. Liczba nauczycieli natomiast nie zmniejsza się.

Wydatki na Ochronę Zdrowia wyniosą 94.400,00 zł.

Dotyczą one wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi w kwocie 70.000,00 zł realizowanych zgodnie z gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wydatków na przeciwdziałanie narkomanii w kwocie 4.000,00 zł oraz dotacji dla Powiatu Bartoszyckiego na remont oddziałów w Szpitalu Powiatowym w Bartoszczach.

Wydatki na Pomoc Społeczną dotyczą zadań własnych oraz zleconych. Zadania zlecone zostały ujęte w kwocie określonej wstępnie przez Wojewodę w wysokości 3.944.350,00 zł, tj. 56,2% ogółu wydatków na pomoc społeczną. Ogółem wydatki na pomoc społeczną zaplanowano w kwocie 7.020.194,00 zł, tj. 27,8% ogółu wydatków.

Wydatki na zadania własne wynoszą 3.075.844,00 zł – 43,8% ogółu wydatków na pomoc społeczną, w tym finansowanie dotacją na zadania własne w kwocie 674.681,00 zł.

Wzrosły wydatki na opłacanie pobytu w Domach Pomocy Społecznej. Planowany koszt - 609.000,00 zł, pokrywa odpłatność za 26 osób.

W rozdziale Pozostała Działalność zaplanowano środki własne – 20% - na sfinansowanie wydatków związanych z dożywianiem uczniów w wysokości 140.000,00 zł oraz 64.800,00 zł na wynagrodzenia dla osób wykonujących prace społecznie użyteczne.

Ponadto zaplanowano wydatki w kwocie 10.000,00 zł na pomoc społeczną poprzez wsparcie działań na rzecz osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej (dotyczy dystrybucji żywności w ramach programu unijnego FEAD). Zadanie przeznaczone do realizacji przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych.

Wydatki na Gospodarkę Komunalną zaplanowano w wysokości 1.630.180,00 zł i dotyczą one gospodarki ściekowej i ochrony wód, gospodarki odpadami, oczyszczania miasta i wsi, utrzymania zieleni, wydatków na oświetlenie ulic, placów i dróg oraz na pozostałą działalność, w tym wydatki na roboty publiczne i interwencyjne.

Koszty wywozu śmieci są bardzo wysokie, natomiast opłaty wpłacane przez podatników nie pokrywają kosztów, i konieczna jest ich podwyżka.

Ponadto w Dziale 900 Rozdz. 90095 § 4300 zaplanowano wydatki w kwocie 15.000,00 zł na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Wydatki na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa Narodowego dotyczą dotacji dla instytucji kultury: Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w kwocie 346.000,00 zł przeznaczonej na wykonywanie zadań związanych z upowszechnianiem kultury i funkcjonowaniem Ośrodka, utrzymanie i remonty świetlic wiejskich.

Dotacja na działalność biblioteki gminnej, zakup książek i prasy wyniesie 121.000,00 zł. Zaplanowano dotację w kwocie 8.000,00 zł na prace remontowe i konserwatorskie obiektów zabytkowych w formie dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

Pozostałe wydatki w tym dziale inwestycyjne i bieżące dotyczą wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

Wydatki na Kulturę Fizyczną zaplanowano w kwocie 63.000,00 zł i dotyczą one finansowania zadań w zakresie kultury fizycznej w formie dotacji dla jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych w kwocie 63.000,00 zł, oraz pozostałych wydatków bieżących.

Wykaz zadań przewidzianych do realizacji w formie dotacji przedstawia załącznik Nr 8 do budżetu.

Zaplanowana rezerwa ogólna wynosi 78.000,00 zł tj. 0,31% ogółu wydatków.

Ponadto zaplanowano obowiązkową rezerwę celową na zadania związane z zarządzaniem kryzysowym w wysokości 58.000,00 zł.

Budżet na rok 2016 zamyka się deficytem w wysokości 1.394.434,50 zł.

W rozchodach budżetu przewidziano spłatę rat pożyczek i kredytów w łącznej wysokości 723.400,00 zł, w tym spłata rat kredytów związanych z programem unijnym – 98.400,00 zł.

Zaplanowano również przychody w kwocie 2.117.834,50 zł jako przewidziane do zaciągnięcia kredyty i pożyczki.

Przewidywane wykonanie w zakresie długu gminy na 31 grudnia 2015 r. wyniesie 9.392.603,00 zł.

Procentowy udział długu w stosunku do przewidywanych na koniec 2015 r. dochodów wyniesie 37,82%.

Planowany dług gminy na koniec 2016 r. wyniesie 10.787.037,50 zł, tj. **43,43%** planowanych dochodów.